

ו. כאמור לעיל, הסיקו שאפילו לרבי נתן שמוציאים מן החייב ומגבים לבע"ח של בעל-חובו, אין הדין כן בגביית מטלטלים של כתובה, שלא מצינו תנא המחמיר שתי חומרות בכתובה (שהיא מדברי סופרים. רש"י).

דף פב

קנד. א. מי שמת ונפלה אשתו לפני אחיו ליבום, והניח נכסים — למי שייכים הנכסים? ומאין גובה היבמה את כתובתה?

ב. האומר לחברו לך משוך פרה זו ולא תהא קנויה לך אלא לאחר שלשים יום, האם קנה?

א. מת והניח קרקעות — הרי אלו משועבדים לכתובת אשתו. והוא הדין לפירות מחוברים. ולרבי מאיר, אף פירות תלושים או מעות ושאר מטלטלים משועבדים לכתובה. הלכך היבם לוקח בהם קרקע והוא אוכל פירות. וכיון שכל הנכסים משועבדים לכתובתה, אין היבם רשאי למכור כלום מקרקעות המת. גירשה היבם — אין לה אלא כתובתה (והשאר שלו ורשאי למכור). החזירה — הרי היא ככל הנשים ואין לה אלא כתובה.

מדין תורה גובה היבמה את כתובתה מיד במות בעלה, אלא כיון שהיבם זוכה בנכסיה מדרבנן, שזיקה כספק-נישואין, לכך אין לה כתובה אלא כשמת היבם או גירשה. (עפ"י רמב"ן; אבני נזר אה"ע רכ, יד; שם).

אין לה נכסים מראשון (אף לא נכסים משועבדים. תוס'), יש לה כתובה משני, שלא תהא קלה בעיניו להוציאה.

ודוקא עיקר הכתובה, אבל תוספת שכתב לה הראשון, אין השני חייב ליתן לה מנכסיו אלא אם נתחייב לה מדעתו בעת שכנסה. (עפ"י שו"ת ר"י מגאש קלט).

חלץ לה אחד מן האחים — הריהי גובה כתובתה מנכסי בעלה, ושאר הנכסים מגיעים ליורשיה — לאביו, ואם אין האב קיים, חולקים בהם כל האחים בשוה. ומתקנת הקהלות, שהיבם והיבמה חולקים בנכסים לאחר חליצה. (ע' מרדכי יבמות כב; שו"ת מהר"ם מרוטנבורג ד"פ תקסג; תרומת הדשן רכ).

ב. 'לך משוך פרה זו ולא תהא קנויה לך אלא לאחר שלשים יום'; אם אמר לו 'קנה מעכשיו' — קנה לאחר שלשים יום ואפילו אינה בחצר של לוקח אלא עומדת באגם. (ודוקא שם שמועילה משיכה, אבל לא בחצרו של המוכר. ע' להלן פו:). לא אמר 'מעכשיו' — לא קנה. כן פירשו את דברי רבי יוחנן.

א. דוקא במשיכה וכד', אבל קנין כסף מועיל גם ללא אמירת 'מעכשיו' ואפילו נתעכלו המעות בהגיע זמן הקניה, כיון שאם לא ייקנה חייב הקונה לשלם וכאילו הכסף בעין כל שעה. ובשטר גם כן מועיל ללא 'מעכשיו' ובלבד שלא נתקרע השטר ביום שלשים כשחל הקנין. (עפ"י תוס').

ב. ישנן דעות שבאמירת 'מעכשיו ולאחר שלשים' יש כאן ספק-חזרה, שמא אמירת 'לאחר שלשים' מבטלת ה'מעכשיו'. ויש דנים אותו כקנין גמור מעכשיו עם תנאי 'לאחר שלשים', ולפי זה קנה אפילו עומדת לאחר ל' ברשות המקנה. (עתוס' עפ"י קדושין נט; ר"ן להלן פ"ט. וע' מגיד משנה — מכירה ב; שער המלך — גירושין ט, א; קהלות יעקב ב"מ לא, בהגהה).